

Воронкова Валентина,
доктор філософських наук, професор, зав. кафедри менеджменту
організацій та управління проектами
Інженерний інститут Запорізького національного університету
(Запоріжжя, Україна)

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ ЦІННОСТЕЙ ДІДЖИТАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА СУСПІЛЬСТВА ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

У діджиталізованому суспільстві та суспільстві четвертої промислової революції, які є взаємоповязаними процесами, відбуваються системні та глибокі зміни, що впливають на всі сфери життєдіяльності та слугують тими рушійними силами, що породжують нові мегатренди у суспільстві, бізнесі, економіці, індивідуальному виміру життя людини, викликані глибинною трансформацією – точками докорінних технологічних зламів та їхнього суспільного впливу. Четверта промислова революція забезпечує нас цінностями тривалішого, здоровішого й активнішого життя. Продуктивність – це найважливіша детермінанта довгострокового зростання й підвищення стандартів життя. Четверта промислова революція має потенціал до підвищення економічного зростання і до пом'якшення окремих глобальних проблем. Незважаючи на потенційний позитивний вплив інформаційних технологій на зростання економіки, не менш важливо врахувати їх можливі негативні наслідки для ринку праці. Поширення технологічного безробіття випереджає темпи, із якими ми знаходимо для вирішення цієї проблеми нове застосування, так як революція нових технологій викличе глибші соціальні потрясіння, аніж попередні промислові революції. Нові інформаційно-комунікаційні технології докорінно змінять і вже змінюють природу праці в усіх галузях виробництва та професіях, так як технологічні зміни будуть докорінними і на ці проблеми слід реагувати швидко і спритно. Як відмічає Клаус Швабс, «вплив четвертої промислової революції на бізнес сприймається як неминучий етап від простого переходу на цифрові технології (ознака третьої промислової революції) до значно складнішої форми новаторських рішень, яка ґрунтується на поєднанні численних технологій новітніми способами» [1, с.50]. Нові цифрові технології створили нові революційні способи поєднання продуктів та послуг і розмили традиційні кордони між галузями. Взаємовпливи фізичного, цифрового та біологічного світів центральна ідея четвертої промислової революції пропонують світові можливості величезних досягнень у використанні ресурсів та

продуктивності. Цифрові технології та інфраструктура глобальної взаємодії змінюють традиційний підхід до роботи й оплати праці, адже виникають нові типи робочих місць, яким притаманні гнучкість і тимчасовість (так звана «економіка на вимогу»). Цифровий розвиток не знає кордонів, тому неминуче виникає питання щодо впливу технологій на географію – і навпаки. Автоматизація впливає на ринки країн, що розвиваються, які повинні скористатися можливостями технічної революції. Як свідчить аналіз, що жодна країна не зможе процвітати, якщо інноваційні екосистеми міст не отримуватимуть постійного підживлення. Тому за 10-20 років інфраструктурою розумних міст керуватимуть цифрові технології - штучний інтелект, автомобілі з автопілотом, доповнена реальність, генетично модифікована їжа, нові й ефективніші джерела енергії, розумні матеріали, незлічена кількість гаджетів і пристроїв, поєднаних між собою і здатних обмінюватися інформацією, - відмічає Джим Аль-Халілі [2, с. 9]. Крім того, багато цифрових технологій взаємопов'язані й штовхають одна одну вперед. Віртуальна реальність (VR) використовує комп'ютери, щоб створити імітовані середовища реальні та уявні світи, до яких ми можемо додати нашу фізичну присутність та власні почуття. Однак, якими б складними і багатощаровими не були ці віртуальні простори сьогодні, у найближчому майбутньому апаратне і програмне забезпечення удосконалиться, і така платформа як High Fidelity забезпечить нам віртуальний світ наступної генерації – потенційно не менш великий і складний, ніж сьогоднішній справжній світ. Межа між людиною та машиною, онлайн-та офлайн світами стає все більш розмитою. Доповнена реальність (DR) забезпечує прямий перегляд фізичного середовища через екран комп'ютера або ж мобільного телефону і у режимі реального часу накладає на нього додаткову цифрову інформацію інші зображення, звук, відео, або GPS-дані. Зокрема, виробники престижних автомобілів, таких як «Mercedes-Benz» чи «Range Rover», проєктують дані про швидкість руху автомобіля та напрямок його руху безпосередньо на лобове скло. На відмінку від віртуальної реальності, яка може створити цілком вигаданий світ, доповнена рельєфність, навпаки, посилює сприйняття дійсності через розміщення корисних даних поверх зображення речей, які ми бачимо навколо себе. Доповнена реальність (DR) може використовуватися на будь-якому пристарої із вбудованими датчиками та камерами – на мобільному телефоні, планшеті, окулярах або навіть на контактних лінзах. Очікується, що у найближчі роки на наші гаджети буде завантажено та встановлено 2,5 мільярда застосунків для DR. Переваги її використання дійсно вражаючі і найпотужніші компанії вже демонструють нам ці можливості. Розвиток цифрових технологій пов'язаний з робототехнікою. Роботи все частіше оснащуються додатковими функціями, такими як високоякісні відеокамери, сенсорні датчики та лазерні далекоміри, що поєднані та

керуються за допомогою комп'ютера. Величезні зрушення у робототехніці значною мірою зумовлені «революцією смартфонів», оскільки роботи багато в чому залежать від комп'ютерних мікросхем, батарей та датчиків, подібних до них, які містяться в потужному мобільному телефоні.

Зробимо висновок, що ми живемо у в епоху конвергенції, у часи, коли біти з цифрового царства зливаються з атомами фізичного світу. Цифрові цінності цифрового суспільства Четвертої промислової революції повинні розвиватися у контексті справжньої науки сталого розвитку – мабуть, найважливіше завдання ХХІ століття, без неї все інше не матиме значення. Інформаційні технології й цифрові зміни несуть «революційні зміни», а то й «руйнування», проте становлення цифрового світу - це тільки один з проявів виразнішої тенденції до взаємозалежності, коли взаємодіють і впливають одна на одну маса різних речей: торгівля, подорожі, цензура, приватність, і багато іншого. Цифрові технології цілком можуть змінювати хибні стереотипи й упередження та поглиблювати нерівність. Замість старих маркерів ідентичності, в основі якої лежала класова, етнічна й політична протилежність, виникають нові, ґрунтовані на поділі між міським /сільським або освіченим/неосвіченим населенням. Якщо ми зможемо взяти під цілковитий контроль наші технології й чітко визначимо потенційні наслідки цифрових технологій і пристосуємося до цих наслідків, то в такому разі результат їх впровадження буде цілком оптимістичніший. Пошуки вірного шляху крізь ці складні й заплутані чинники і побудова цифрового суспільства забезпечать стабільність і добробут усього людства, що може виявитися чи не найближчим викликом нашої доби.

Список використаних джерел:

1. Шваб Клаус. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. Харків, 2019. 416 с.
2. Аль Халілі-Джим. Що далі? Все, що наука знає про наше майбутнє / пер. з англ. М. Климчука. Київ: Фонд Медіа, 2018. 248 с.
3. Аппело Юрген Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами». Харків: Вид-во «Ранок: Фабула», 2019, 432 с.
4. Cherep A.V., Cherep O.H., Krylov D.V. and Voronkova V. H Methodological approach to the redistribution of investment projects within a company According to formal criteria // Financial and credit activity-problems of theory and practice. Volume 28, Issue 1. 2019. P. 256-263.